Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 28 sierpnia 2026 r.

Znak sprawy: DHR.oz.8203.7.2026

Z E Z W O L E N I E nr R/j-4/2026

Na podstawie art. 53 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009[1] (dalej jako: rozporządzenie nr 1107/2009) oraz art. 7 ust. 1 ustawy o środkach ochrony roślin[2] (dalej jako: ustawa o środkach ochrony roślin) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 2 czerwca 2026 r. Polskiego Związku Producentów Roślin Zbożowych, Radzików, 05-870 Błonie, lab. II p. 86, **zezwalam,** na wprowadzanie do obrotu, z przeznaczeniem do stosowania w uprawie **jęczmienia ozimego** w celu **zwalczania mszyc** w okresie **od dnia 15 września 2026 r. do dnia 30 listopada 2026 r.** środka ochrony roślin środka ochrony roślin **Karate Zeon 050 CS** produkcji **Syngenta Crop Protection AG-Konfederacja Szwajcarska,** zawierającego substancję czynną: **lambda-cyhalotryna** – produkcji **Syngenta Crop Protection AG –Konfederacja Szwajcarska**.

1. Szczegółowe warunki i zakres stosowania środka ochrony roślin **Karate Zeon 050 CS**:

   Jęczmień ozimy

   Mszyce (wektory wirusa żółtej karłowatości jęczmienia)

   Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 0,1 l/ha.

   Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 0,075 - 0,1 l/ha.

   Termin stosowania: jesień od fazy szpilkowania do końca krzewienia (BBCH 10-29).

   Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

   Odstęp między zabiegami: co najmniej 10 -14 dni.

   Zalecana ilość wody: 300 – 400 l/ha.

   Zalecane opryskiwanie: średniokropliste

2. Miejsce i powierzchnia zastosowania środka ochrony roślin **Karate Zeon 050 CS**:

[1] rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. *dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG* (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009 z późn. zm.);

[2] ustawa z dnia 8 marca 2013 r. *o środkach ochrony roślin* (Dz. U. z 2026 r. poz. 624).

Środek może być stosowany w uprawie jęczmienia ozimego w celu zwalczania mszyc na terenie całego kraju. Całkowity areał uprawy jęczmienia ozimego, na którym przewidywane jest zastosowanie środka – do 350 000 ha.

3. Ilość środka ochrony roślin **Karate Zeon 050 CS**, która może zostać wprowadzona do obrotu i zastosowana w zakresie objętym niniejszym zezwoleniem – **do 35 000 l**.

4. Etykieta środka ochrony roślin **Karate Zeon 050 CS** w zakresie objętym niniejszym zezwoleniem stanowi załącznik do zezwolenia.

5. Po dniu 30 listopada 2026 r. środek ochrony roślin **Karate Zeon 050 CS** nie może być stosowany w uprawie jęczmienia ozimego do zwalczania mszyc.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 2 czerwca 2026 r. Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych (dalej:PZPRZ albo Związek) wystąpił do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o wydanie zezwolenia na wprowadzanie do obrotu, na okres do 120 dni, w sezonie 2026 r., środka ochrony roślin Karate Zeon 050 CS z przeznaczeniem do stosowania w uprawie jęczmienia ozimego w celu zwalczania mszyc.

W uzasadnieniu Związek wskazał na istotne i narastające zagrożenie ze strony mszyc w uprawie jęczmienia ozimego na terenie Polski Ich znaczenie gospodarcze oceniane jest jako wysokie, a prognozy wskazują na dalsze zwiększanie presji tych szkodników w kolejnych sezonach wegetacyjnych, w szczególności w związku z obserwowanymi zmianami klimatycznymi i wydłużeniem okresu ich aktywności.
Szkodliwość mszyc w jęczmieniu ozimym ma charakter bezpośredni oraz pośredni. Bezpośrednie żerowanie prowadzi do zaburzeń fizjologicznych roślin, osłabienia ich kondycji, zahamowania wzrostu oraz pogorszenia architektury łanu. Znacznie większe znaczenie praktyczne ma jednak pośredni wpływ mszyc, polegający na przenoszeniu groźnych patogenów wirusowych, w szczególności kompleksu wirusów żółtej karłowatości zbóż (BYDV), które od wielu lat powodują istotne straty plonów w uprawach zbóż ozimych w Polsce.
Wg wnioskodawcy, sytuacja fitosanitarna uległa dodatkowemu pogorszeniu w związku ze stwierdzeniem występowania w Polsce wirusa jęczmienia G (*Barley virus G*, BVG). Wirus ten ma występować na terenie kraju od co najmniej kilkunastu lat, a jego obecność została potwierdzona w ostatnich sezonach w kolejnych regionach Polski, często w infekcjach mieszanych z BYDV. BVG

przenoszony jest przez te same gatunki mszyc, głównie mszycę czeremchowo-zbożową (*Rhopalosiphum padi*), mszycę zbożową (*Sitobion avenae*) oraz mszycę różano-trawową (*Metopolophium dirhodum*), co sprzyja koinfekcjom i nasileniu strat plonów.
Objawy wywoływane przez BYDV i BVG są do siebie bardzo zbliżone i obejmują żółknięcie liści, nadmierne krzewienie, zahamowanie wzrostu oraz karłowacenie roślin. Szczególnie niebezpieczne są infekcje jesienne, występujące we wczesnych fazach rozwojowych jęczmienia ozimego, które prowadzą do największych strat plonów. Wczesne porażenia mogą skutkować redukcją plonu sięgającą 60–70%, a w skrajnych przypadkach prowadzić do konieczności likwidacji plantacji.
W ostatnich sezonach, w tym w bieżącym roku, obserwuje się, wg Strony, utrzymujące się ryzyko występowania silnej presji mszyc w okresie jesiennym, co bezpośrednio przekłada się na zwiększone zagrożenie infekcjami wirusowymi w uprawach jęczmienia ozimego.
W warunkach braku skutecznej ochrony jęczmienia ozimego przed mszycami w okresie jesiennym należy liczyć się z ryzykiem bardzo silnego porażenia wirusowego, które ujawnia się po wznowieniu wegetacji wiosną. W takich sytuacjach straty w plonie oraz pogorszenie kondycji plantacji mogą być na tyle duże, że dalsze jej utrzymywanie staje się nieuzasadnione gospodarczo. W skrajnych przypadkach prowadzi to do konieczności likwidacji zasiewu i ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z zaoraniem plantacji oraz ponownym przygotowaniem pola do produkcji.

W jęczmieniu ozimym możliwości chemicznego zwalczania mszyc w okresie jesiennym są istotnie ograniczone i obejmują wyłącznie środki oparte na trzech substancjach czynnych: tau-fluwalinacie, acetamiprydzie i kwasie nanonowym. Wg Związku taki wąski zakres substancji czynnych nie zapewnia wystarczającej elastyczności ochrony w warunkach zmiennej intensywności nalotów mszyc oraz zróżnicowanych warunków pogodowych typowych dla okresu jesiennego. Bardzo ograniczona możliwość rotacji substancji czynnych utrudnia realizację strategii antyodpornościowych zgodnych z zasadami integrowanej ochrony roślin i zwiększa ryzyko selekcji populacji mszyc o obniżonej wrażliwości.
Skuteczność zabiegów chemicznych jesienią bywa dodatkowo ograniczana przez warunki atmosferyczne, takie jak niskie temperatury, częste opady oraz krótkie okna pogodowe, utrudniające wykonanie zabiegu w optymalnym terminie.

Metody niechemiczne i agrotechniczne, takie jak odpowiedni termin siewu, niszczenie samosiewów zbóż, stosowanie płodozmianu czy zabiegi uprawowe, mają charakter wyłącznie prewencyjny i nie pozwalają, wg PZPRZ, na skuteczne ograniczenie liczebności mszyc w warunkach wysokiej presji. W latach o ciepłej i długiej jesieni działania te nie zapobiegają masowym nalotom mszyc ani przenoszeniu wirusów BYDV i BVG na młode rośliny jęczmienia ozimego.

Po wystąpieniu infekcji wirusowej nie istnieją metody umożliwiające jej zwalczenie, a porażonej plantacji nie można skutecznie zabezpieczyć przed dalszym rozwojem choroby i narastaniem strat plonu.
Wg Związku alternatywne metody nie stanowią realnej alternatywy dla skutecznej ochrony chemicznej w okresie jesiennym, gdy ryzyko infekcji wirusowych jest największe.

W piśmie z dnia 27 lipca 2026 r. znak DN-070/107/26 Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu potwierdził, że zmiany klimatyczne obserwowane w ostatnich latach w istotny sposób wpływają na przebieg jesiennej wegetacji zbóż oraz dynamikę występowania szkodników. Coraz częściej notowane są długie okresy wysokich temperatur utrzymujące się od końca lata do późnej jesieni, co sprzyja intensywnemu namnażaniu się mszyc oraz wydłużeniu okresu ich aktywności. W konsekwencji wzrasta zagrożenie zarówno bezpośrednimi uszkodzeniami roślin, jak również infekcjami wirusowymi przenoszonymi przez te owady.
Wieloletnie obserwacje prowadzone przez Instytut Ochrony Roślin – PIB oraz wyniki monitoringu realizowanego w ramach Platformy Sygnalizacji Agrofagów wskazują, że w ostatnich sezonach jesienne migracje mszyc rozpoczynają się wcześniej i utrzymują znacznie dłużej niż miało to miejsce kilkanaście czy kilkadziesiąt lat temu. Częste występowanie łagodnych jesieni oraz bezmroźnych okresów zimowych umożliwia owadom dalsze żerowanie i rozmnażanie, co zwiększa ryzyko rozprzestrzeniania wirusów. Szczególnie niebezpieczne są infekcje powodowane przez wirusy z kompleksu żółtej karłowatości jęczmienia (BYDV), których skutki ujawniają się dopiero wiosną następnego roku. Jesienne zakażenie młodych roślin prowadzi do zahamowania wzrostu, ograniczenia rozwoju systemu korzeniowego oraz znacznego obniżenia liczby i masy ziarniaków. W sprzyjających warunkach straty plonu mogą przekraczać 30–40%, a w sytuacjach wyjątkowo silnych infekcji dochodzi do konieczności likwidacji plantacji. Dodatkowym zagrożeniem pozostaje wykrywany również w Polsce wirus Barley Virus G (BVG), który może występować jednocześnie z BYDV, zwiększając skalę uszkodzeń.

Znaczenie metod niechemicznych w ograniczaniu liczebności mszyc pozostaje istotne i powinno stanowić podstawę integrowanej ochrony roślin. Do najważniejszych działań należą właściwy termin siewu, racjonalne nawożenie azotowe, eliminacja samosiewów zbóż oraz chwastów jednoliściennych będących rezerwuarem wirusów, a także ochrona organizmów pożytecznych. Istotną rolę odgrywa również systematyczny monitoring plantacji oraz korzystanie z komunikatów publikowanych w ramach Platformy Sygnalizacji Agrofagów. Mimo to metody te nie zapewniają pełnej ochrony przed jesiennymi infekcjami wirusowymi, zwłaszcza w latach o wysokiej presji mszyc. Możliwości chemicznego ograniczania mszyc w zbożach ozimych są jednak ograniczone. Ograniczenie insektycydowych zapraw nasiennych spowodował przeniesienie całego ciężaru ochrony na zabiegi

nalistne wykonywane jesienią. Jednocześnie niewielka liczba dostępnych substancji czynnych utrudnia prowadzenie właściwej strategii przeciwdziałania odporności. Aktualnie w celu ograniczania mszyc wektorów wirusów jęczmieniu ozimym zarejestrowane są tylko 3 substancje czynne – acetamipryd z grupy neonikotynoidów, tau-fluwalinat z grupy pyretroidów i kwas pelargonowy (nonanowy) z grupy kwasów karboksylowych. Jest to szczególnie istotne w przypadku mszyc, które dzięki bardzo szybkiemu tempu rozmnażania wykazują wysoki potencjał do wykształcania odporności na stosowane insektycydy. Dlatego poszerzenie dostępnego asortymentu środków ochrony roślin ma istotne znaczenie zarówno z punktu widzenia skuteczności zwalczania, jak i prawidłowego zarządzania odpornością populacji szkodników.

Biorąc powyższe pod uwagę, po dokonaniu analizy wniosku, stwierdzono wystąpienie sytuacji nadzwyczajnej w ochronie roślin, o której mowa w art. 53 rozporządzenia nr 1107/2009 w związku z zagrożeniem ze strony mszyc dla uprawy jęczmienia ozimego i konieczność zastosowania w sezonie 2026 r. środka ochrony roślin Karate Zeon 050 CS.

Środek ochrony roślin Karate Zeon 050 CS jest dopuszczony do obrotu zezwoleniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr R-31/2013 z dnia 18 lutego 2013 r. z przeznaczeniem m.in. do stosowania w uprawie pszenicy ozimej i jęczmienia jarego w maksymalnej dawce 0,1 l/ha w celu zwalczania mszyc wektorów wirusów. Zakres stosowania tego preparatu nie obejmuje jednak zwalczania mszyc w uprawie jęczmienia ozimego.
Przeprowadzenie zabiegu planowane jest w całym kraju, na obszarze ok. 350 000 ha. Na danej powierzchni przewiduje się wykonanie do dwóch zabiegów.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o środkach ochrony roślin Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi pismami z dnia 15 lipca 2026 r. znak DHR.oz.8203.7.2026 wystąpił do Ministra Zdrowia oraz Ministra Klimatu i Środowiska o przedstawienie opinii dotyczącej wniosku Polskiego Związku Producentów Roślin Zbożowych.

W piśmie z dnia 30 lipca 2026 r. znak ZPŚ.612.348.2026.2 Minister Zdrowia stwierdził, że ocena ryzyka dla konsumenta wynikającego z zastosowania przedmiotowego środka w uprawie jęczmienia ozimego wskazuje na brak zagrożenia dla zdrowia konsumenta. Nie stwierdzono niedopuszczalnego ryzyka dla operatora pod warunkiem stosowania rękawic ochronnych i ubrania roboczego podczas mieszania/załadunku oraz ubrania roboczego podczas stosowania środka ochrony roślin. Zalecany zakres i sposób stosowania środka nie stwarza nieakceptowalnego ryzyka dla pracownika polowego przy uwzględnieniu ubrania roboczego, jak również nie stwarza nieakceptowalnego ryzyka dla mieszkańców oraz osób postronnych.

Zalecenia odnośnie stosowania rękawic ochronnych, ochrony oczu i twarzy oraz odzieży ochronnej zabezpieczającej przed oddziaływaniem środka w trakcie przygotowywania cieczy użytkowej oraz w trakcie wykonywania zabiegu znajdują się w treści etykiety preparatu.

W piśmie z dnia 31 lipca 2026 r. znak DOP-WŚ.055.446.2026.WŁ Minister Klimatu i Środowiska (dalej jako: MKiS) wskazał, że Polski Związek producentów Roślin Zbożowych w wystarczający sposób wskazał na potrzebę czasowego dopuszczenia do stosowania przedmiotowego środka w uprawie jęczmienia ozimego do zwalczania mszyc. MKiS zaproponował rozważenie wprowadzenia dodatkowych ograniczeń jego stosowania, w tym zakaz wykonywania zabiegów podczas wietrznej pogody lub zwiększenie szerokości strefy ochronnej od wód powierzchniowych z 5 do 10 m. Powyższe zmiany nie zostały wprowadzone z uwagi na fakt, że kwestie stosowania środków ochrony roślin, w tym prędkości wiatru regulują przepisy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie warunków stosowania środków ochrony roślin[3] natomiast odnośnie strefy buforowej 5 m należy zauważyć, że jest określona dla zbóż ozimych i jarych w stałej rejestracji środka.
Sposób postępowania z odpadami po środkach ochrony roślin jest zgodny z zapisami w aktualnej etykiecie środka Karate Zeon 050 CS.

Niniejsze zezwolenie podlega zgłoszeniu do Komisji Europejskiej oraz państw członkowskich Unii Europejskiej zgodnie z art. 53 ust. 1 rozporządzenia nr 1107/2009.

Pismem z dnia 19 sierpnia 2026 r., w formie korespondencji e-mail, strona została powiadomiona o zakończeniu postępowania wyjaśniającego. W treści zawiadomienia organ pouczył stronę, iż na zasadzie art. 10 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego[4] (dalej: k.p.a.), został wyznaczony siedmiodniowy termin, liczony od dnia otrzymania pisma, na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów. W dniu 21 sierpnia strona zaakceptowała projekt etykiety.

Mając powyższe na uwadze, postanowiono jak w rozstrzygnięciu.

Opłaty

Czynności związane z wydaniem przedmiotowej decyzji podlegają opłacie na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy o środkach ochrony roślin. W związku z powyższym, wydanie stosownej decyzji nie podlega

[3] Dz. U z 2014 r. poz. 516.
[4] ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691);

obowiązkowi uiszczenia opłaty skarbowej, zgodnie z art. 3 ustawy o opłacie skarbowej[5].

Pouczenie

Od decyzji nie służy odwołanie. Strona niezadowolona z decyzji może jednak zwrócić się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, zgodnie z art. 127§3 kpa.

Jeżeli Strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji Stronie. Wpis od skargi ma charakter stały i wynosi 200 zł.

Stronie przysługuje możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów sądowych, zgodnie z art. 239§1 Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi[6] albo przyznanie prawa pomocy zgodnie z art. 243§1 tej ustawy. Strona może również, stosownie do treści art. 127a k.p.a. zrzec się prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. W przypadku zrzeczenia się wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, z dniem doręczenia Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi oświadczenia o zrzeczeniu, decyzja staje się ostateczna i prawomocna. Prawomocność oznacza brak możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Małgorzata Flaszka
dyrektor
Departamentu Hodowli i Ochrony Roślin
/podpisano elektronicznie/

Otrzymuje (e-Doręczenia)

Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych
Radzików
05-870 Błonie lab. II p. 89

Do wiadomości (e-Doręczenia):

Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
al. Jana Pawła II 11, 00-828 Warszawa

[5] ustawa o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2025 r. poz. 1154 z późn. zm.).
[5] ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Dz. U. z 2026 r. poz. 143)

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa danych osobowych dostępna jest pod adresem: www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych